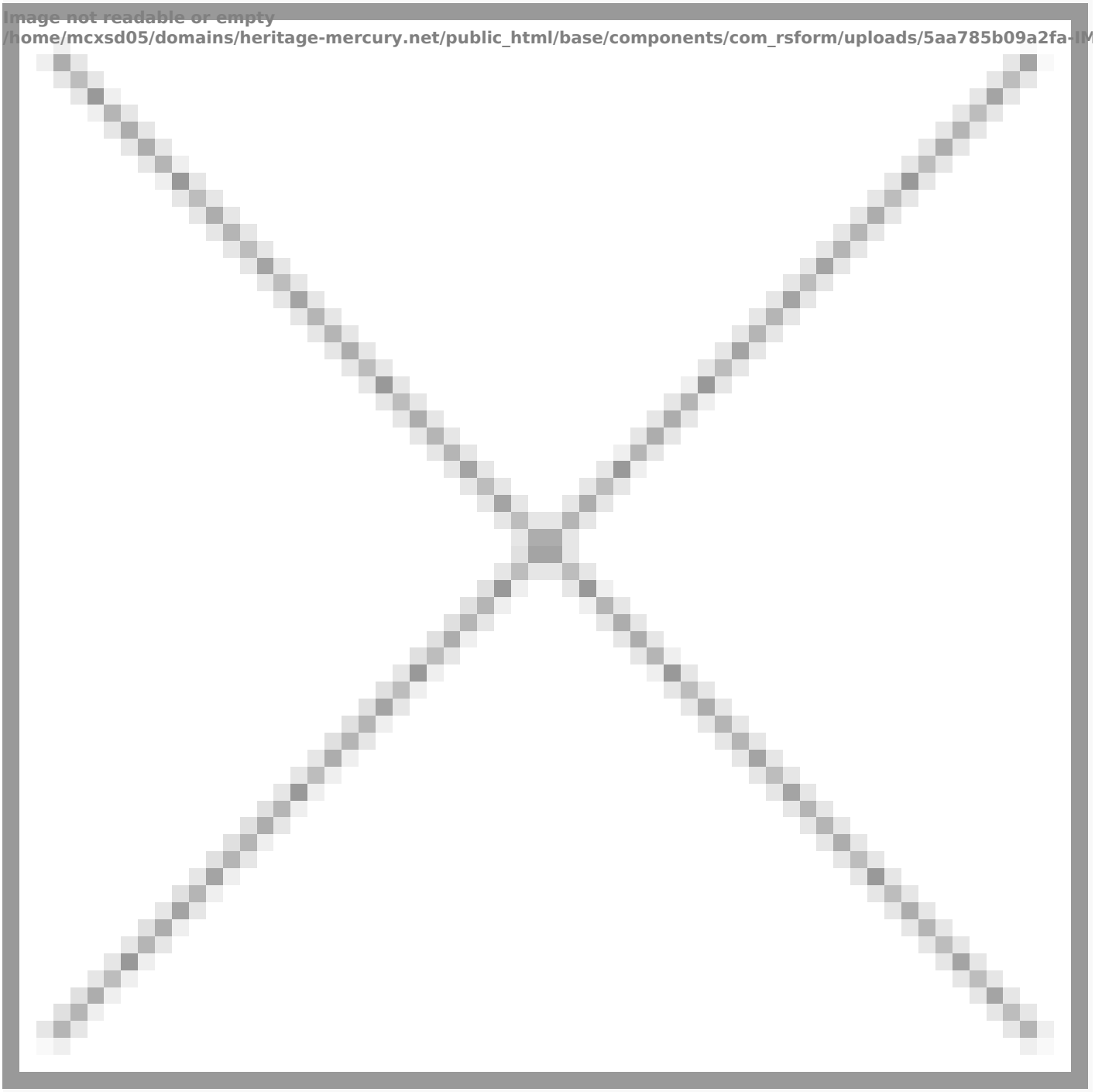
Ime predmeta 1	KARBIDOVKA 1
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.196.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;RZ-575
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Vsakdanje življenje

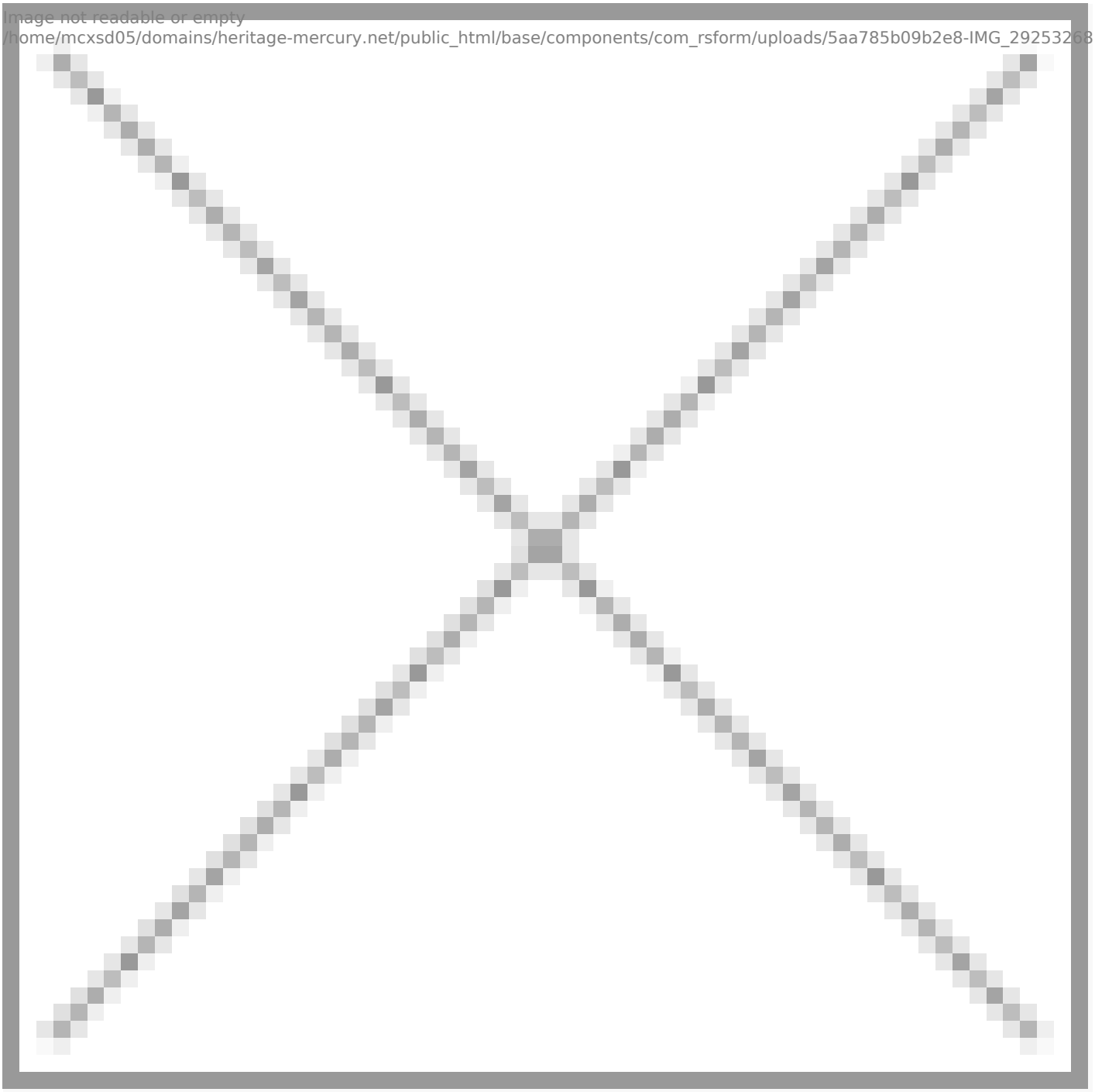
OPIS

Kratek opis	Karbidovka je sestavljena iz dveh delov. V spodnjem delu (narejen iz železne cevi) je shranjen karbid (10 ur gorenja z enkratnim polnjenjem 17 dag karbida), njegovo nalaganje pa omogoča vijak na njenem dnu. V zgornjem delu je shranjena voda. Ker gre za starejši (avstrijski) tip svetilke, se dotok vode regulira z regulatorjem, ki je na sredini spodnjega dela (podna). Vijak gre skozi karbid do zgornjega dela, ki ima utor za gumijasto tesnilo. Karbidovka ima gorilnik (»brener«) - konusni navoj, ki je sestavljen iz dveh delov. Ima kavelj, nima pa odsevnika svetlobe. Na sprednji strani je vgravirana matična številka rudarja 144.
Mere	Premer 9,8 cm, višina 22 cm.

Materiali	Železo, medenina.
Datacija	Začetek 20. stoletja
Avtor / Proizvajalec	Podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge




Image not readable or empty
/home/mcxsd05/domains/heritage-mercury.net/public_html/base/components/com_rsform/uploads/5aa785b09b2e8-IMG_29253268

Prvotna raba	Za delovanje karbidovke, je bil ključen optimalen dotok vode. Ta je iz zgornjega dela karbidovke regulirano kapljala na karbid (v spodnjem delu). Karbid namreč ob stiku z vodo tvori plin za razsvetljavo – acetilen. Te svetilke so dajale 3-4 krat več svetlobe kot oljenke, obenem pa so bile tudi cenovno ugodnejše. Po letu 1913, so se rudarji s karbidovko odpravljali na in iz dela v jami, ter si z njo svetili pri samem odkopu rude. Karbidovke, ki so dajale veliko boljšo svetlobo, so imeli tudi za zasebno uporabo – pri raznih opravilih, klekljanju in druženju ob večerih. Veljala je tudi za dobrega pokazatelja plinov v jami, saj je ugasnila, ko je bila koncentracije plina prevelika. Ročaj je omogočal visenje za pasom. Kavelj pa je služil za obešanje na tram ali v skalno razpoko. V 60. letih 20. stoletja so pri delu v jami pričeli uporabljati akumulatorske svetilke. Karbidovke pa so rudarji po večini prodali v idrijske okoliške vasi, kjer so jih uporabljali vse do elektrifikacije (70. leta 20. stoletja).
Sedanja raba	Karbidovka se ohranja, varuje in prezentira, kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del rudarske zbirke Mestnega muzeja Idrija. Obiskovalci si jo lahko ogledajo v okviru stalne muzejske razstave »Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrija«. Mogoče jo je uporabiti za različne oblike promocije dediščine živega srebra.
Prvotna lokacija	Rudnik živega srebra Idrija (delovna oprema rudarja).
Sedanja lokacija	Mestni muzej Idrija, grad Gewerkenegg (razstavni prostor 7).

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Karbidovka je v celoti ohranjena, z izjemo odsevnika svetlobe. Na njej je bil narejen celovit konservatorski poseg. Očiščeni in zaščiteni so bili vsi notranji in zunanji deli svetilke. Dodatni

	posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	6. 3. 2018
Datum urejanja	Never